

Leiðandi hagvísir Analytica – Yfirvofandi samdráttur

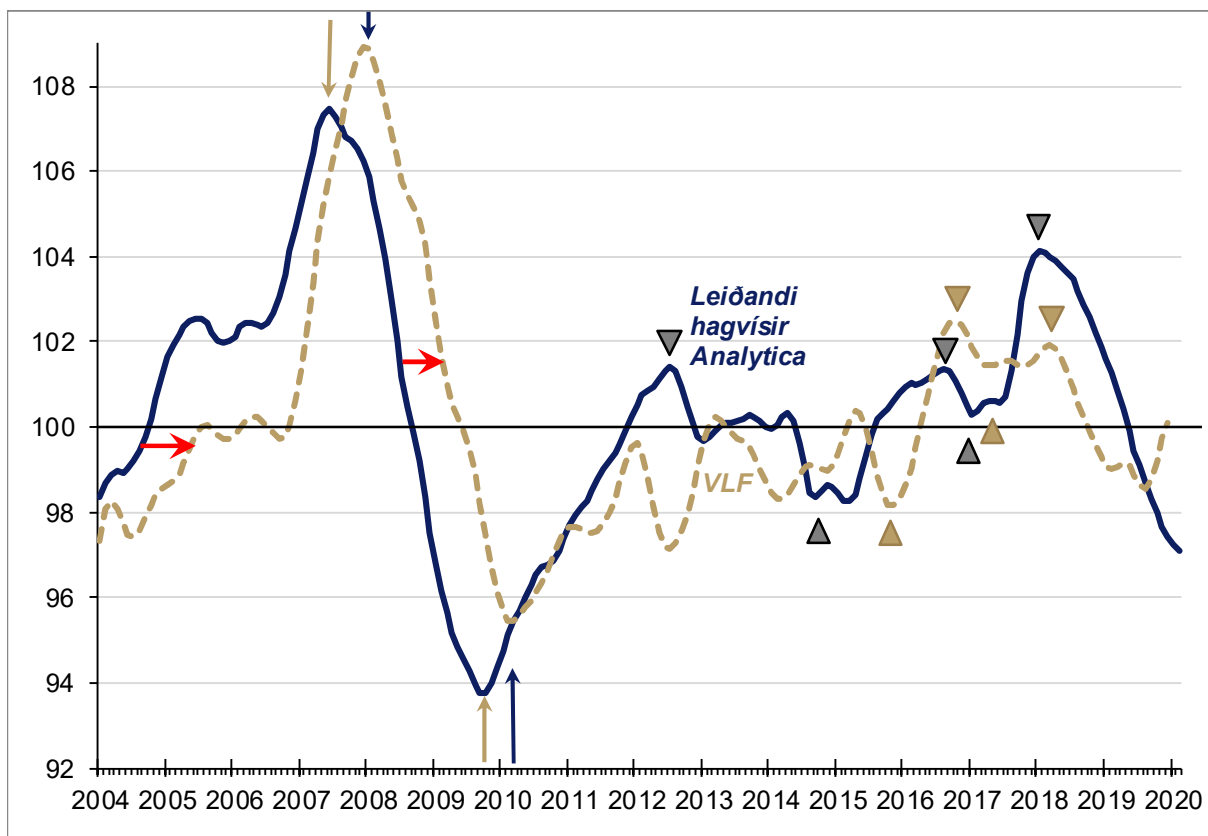
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) lækkaði áfram í febrúar og efnahagshorfur hafa versnað til muna. Tölur sem liggja til grundvallar hagvísinum ná eingöngu fram í febrúar og því endurspeglar hagvísirinn ekki að fullu áfallið afvöldum COVID-19 veikinnar og aðgerða til að stemma stigu við útbreiðslu hennar. Það er hins vegar mat Analytica að áfallið sé hið versta síðan 2008, sbr. sviðsmyndir sem birtar eru síðar í fréttinni.

Fjórir af sex undirliðum lækka frá í janúar en mest framlag til lækkunar hefur væntingavísitala Gallup en einnig vöruinnflutningur og ferðamannafjöldi. Langtímauppleitni mikilvægra undirþátta hefur verið sterk en nú er hætta á að í bráð hafi hún minna að segja. Sérstök óvissa er tengd ferðaþjónustu og lamandi áhrifum COVID-19 veikinnar á efnahagslíf og uppnám á vettvangi alþjóðastjórnmála tengt henni.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísbendingu um efnahagsumsvif að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölnunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagsumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframléiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

Þróun leiðandi hagvísis Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframléiðsla (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mánn. á undan þróun landsframléiðslu.

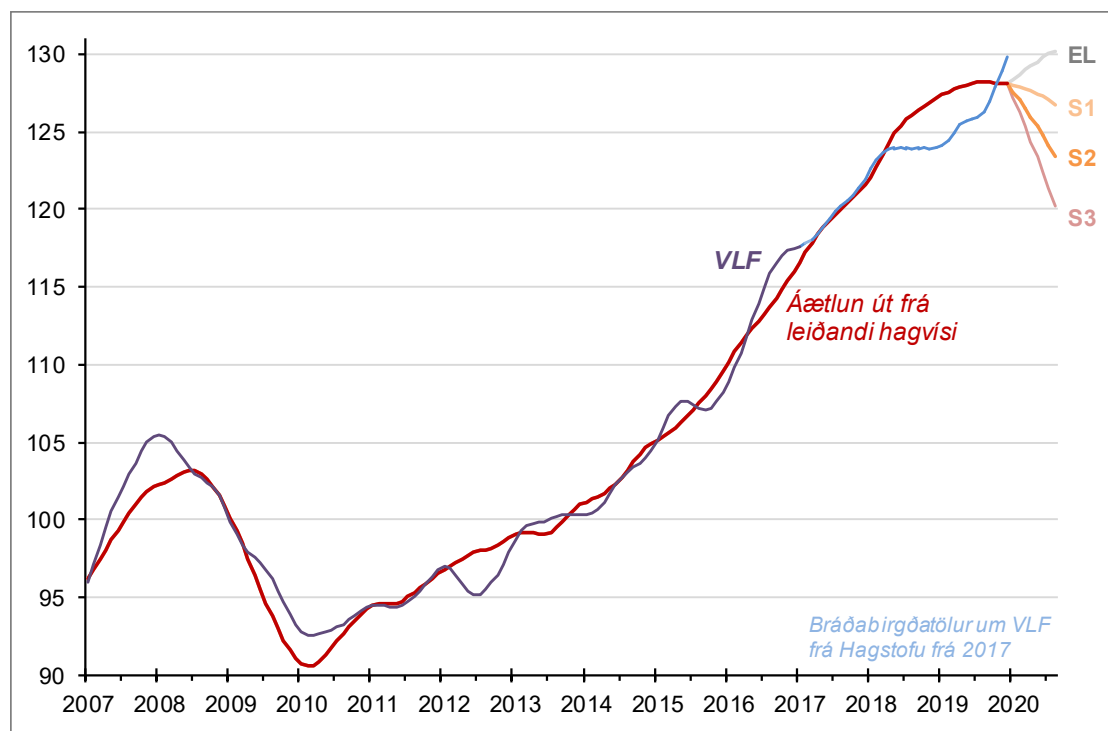
Á mynd 1 er grár þríhyrningur sem gefur til kynna mat á vendipunkti í leiðandi hagvísinum til lækkunar sem mælist í mars 2016 sem og þríhyrningur vegna vendipunktar í júlí 2017 sem gaf til kynna vendipunkt til aukinnar landsframleiðslu snemma árs 2018. Þá er grár þríhyrningur sem settur er m.v. jan./feb. 2018 um mögulegan vendipunkt til lækkunar framleiðslu árið 2019.

Á mynd 2 má sjá sviðsmyndir Analytica um þróun landsframleiðslu sem byggð er á leiðandi hagvísni og undirþáttum hans eftir að búið er að hliðra hagvísinum fram um sex mánuði. Tilgangur myndarinnar er að setja leiðandi hagvísni Analytica sem birtur er á mynd 1 í samhengi við landsframleiðslu. Undirliggjandi langtímauppleitni landsframleiðslu hefur verið sterk en líklegt að minnki um hríð.

Rauði ferillinn sýnir áætlun Analytica byggða á leiðandi hagvísni en í ársbyrjun skiptist ferillinn í fernt. Fyrsti ferillinn merktur **EL** sýnir sviðsmynd um þróun landsframleiðslu miðað við eldri leitni. Sú sviðsmynd er að mati Analytica afar ólíkleg. Hinar þrjár sviðsmyndirnar **S1**, **S2** og **S3** taka mið af mismunandi forsendum um leitni. Það er mat Analytica að líklegasta niðurstaða liggja á milli sviðsmynda **S1** og **S2**. Í því fælist þá að samdráttur landsframleiðslu yrði á bilinu 1% til 4% frá þriðja fjórðungi ársins 2019 til þriðja fjórðungs í ár. Afar mikil óvissa ríkir um framvinduna sem er m.a. háð mildandi efnahagsaðgerðum ríkisstjórnar og seðlabanka.

Mynd 2. Sviðsmyndir um verga landsframleiðslu (VLF) fram á árið 2020

Ma. kr. pr. mán. - Verðlag 2005

Ath.: VLF tölur Hagstofu Íslands fyrir 2017, 2018 og 2019 eru bráðabirgðatölur.

Á mynd 2 er búið að deila ársfjórðungslegum tölum Hagstofu Íslands um landsframleiðslu niður á mánuði. Analytica hefur árstíðaleiðrétt og jafnað tölurnar. Með árstíðaleiðréttingunni er leiðrétt fyrir sveiflum sem hafa tilhneigingu til að endurtaka sig á sama tíma árlega. Með jöfnuninni eru síðar burt óreglulegar skammtíma-sveiflur í því skyni að auðveldara sé að bera kennsl á undirliggjandi þróun. Aðferð Analytica við árstíðaleiðréttingu skilar eilítið annarri niðurstöðu en aðferð Hagstofu.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í febrúar lækka fimm af sex undirþáttum frá fyrra ári. Frá í janúar lækka fjórir af sex undirþáttum. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica lækkar í janúar og tekur gildið 97,1, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í ágúst 2020. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2019-2020

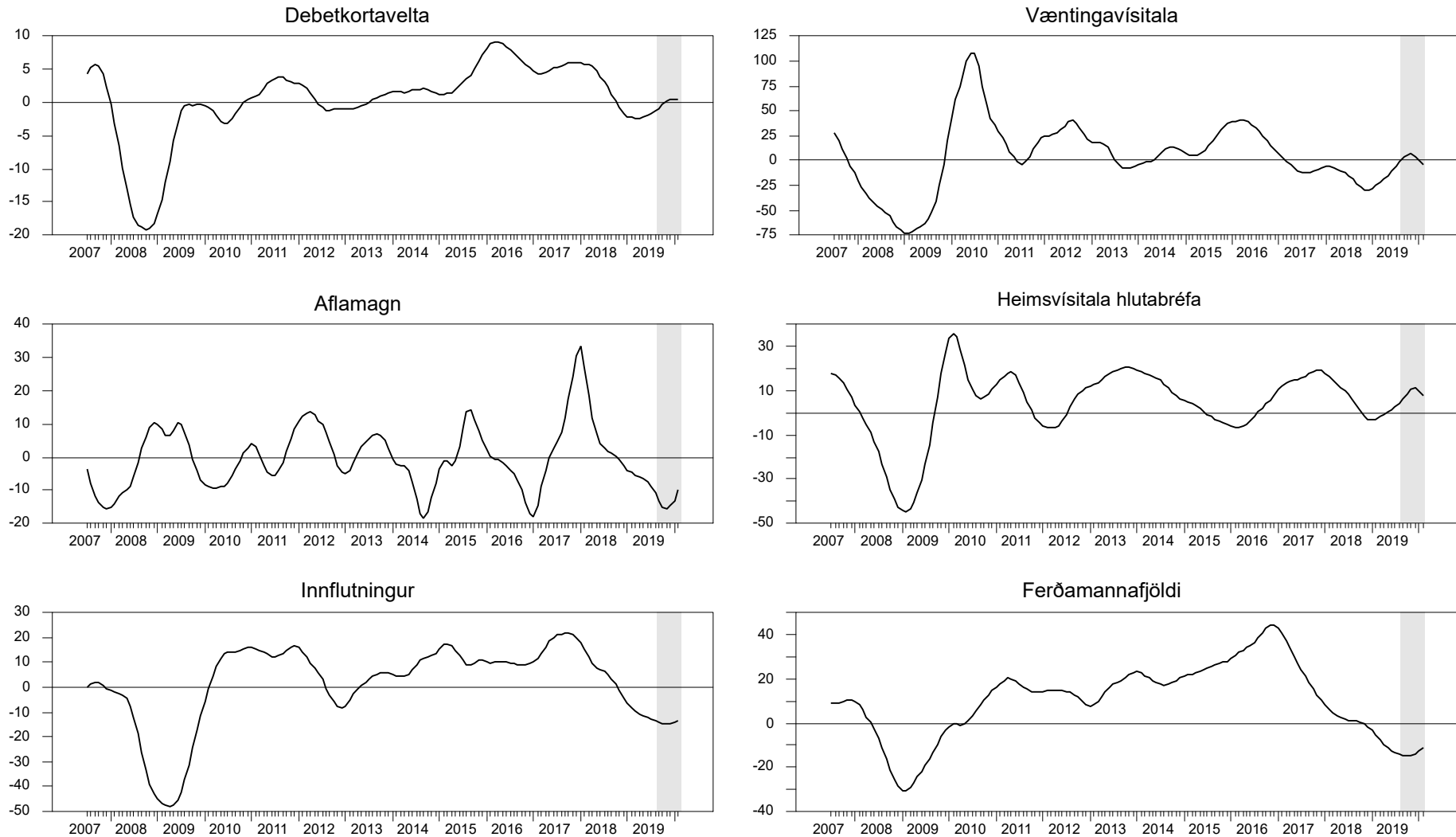
	Vísitala	Breyting (%)		Vísbend- ing fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2019				
febrúar	101.3	-0.3%	-2.7%	ágúst
mars	100.8	-0.4%	-3.0%	sept.
apríl	100.4	-0.4%	-3.4%	okt.
maí	99.9	-0.5%	-3.7%	nóv.
júní	99.4	-0.5%	-4.0%	des.
júlí	99.1	-0.4%	-4.2%	jan. 2020
ágúst	98.7	-0.4%	-4.3%	feb.
september	98.3	-0.4%	-4.4%	mars
október	98.0	-0.4%	-4.5%	apríl
nóvember	97.7	-0.3%	-4.4%	maí
desember	97.4	-0.3%	-4.4%	júní
2020				
janúar	97.2	-0.2%	-4.3%	júlí
febrúar	97.1	-0.1%	-4.1%	ágúst

Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir mars er áformuð þann 21/4 2020.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurflugvallar.

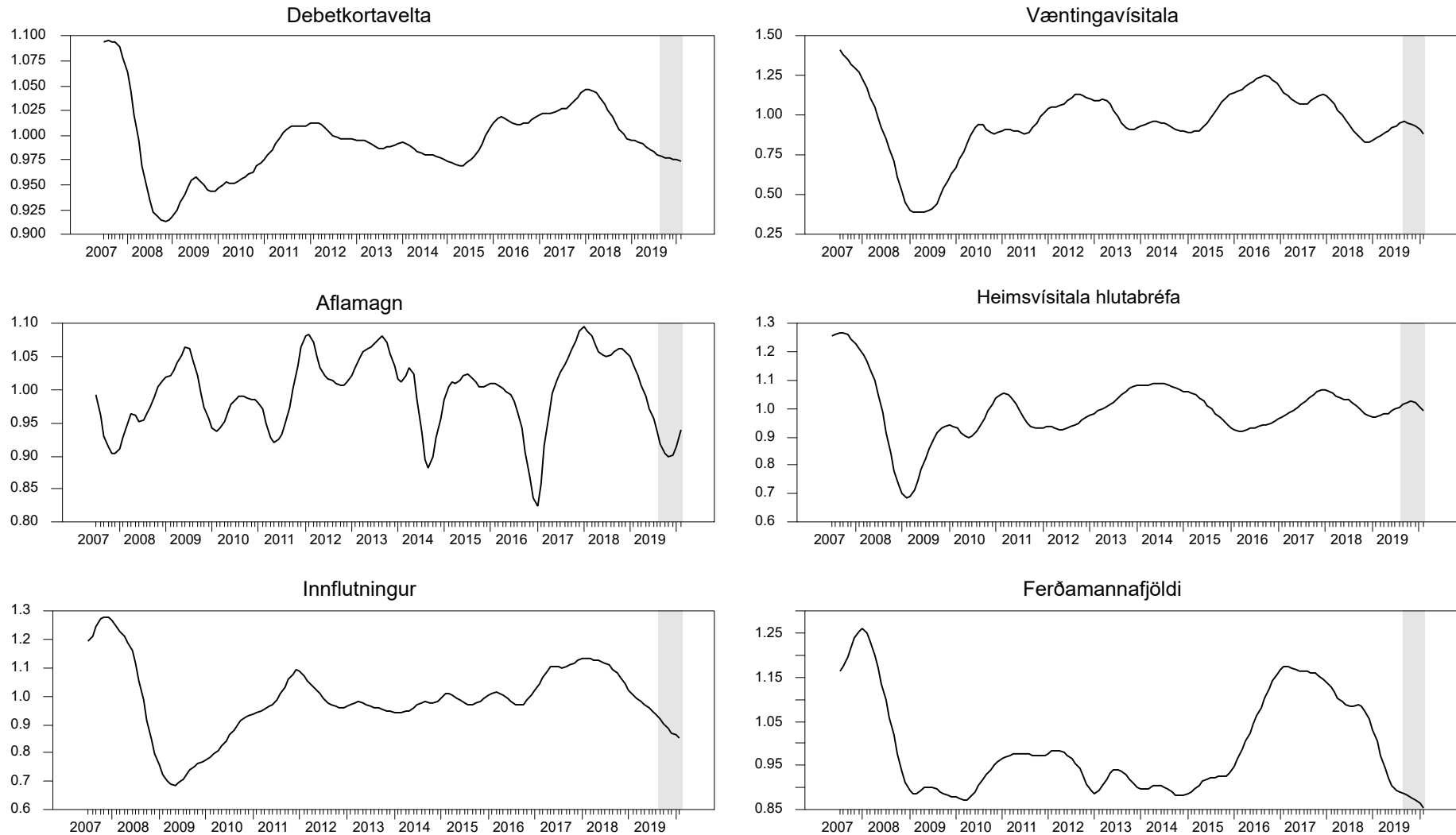
Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Thomson Reuters, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Thomson Reuters, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utanríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahnnson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfiðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>